Grafoman

TEMATICKÉ VYDÁNÍ

HIC SUNT DRACONES

LISTOPAD 2026

Máme za sebou prvních pár měsíců školy a pro nás to znamená jediné – podzim vám společně s listím a ranními mlhami přinesl i nové vydání. Tentokrát v něm najdete tajemné dráčky, mapy k nepoznaným místům anebo texty o odvaze, a ne až tak pohádkových koncích.

Tématem našeho podzimního vydání je „Hic sunt dracones“, což v překladu znamená „Zde jsou draci“. Tato fráze na starých mapách odkazovala na neznámá nebo nebezpečná místa, a proto jsme se jí v redakci nechali inspirovat a sepsali pro vás pár řádků.

V tomto vydání si můžete přečíst umělecký dialog o objevení nového území, o úchvatných dracích v mytologii, pohádkové básničky, které vám vykouzlí úsměv na tváři a dodají odvahu a jednu, která nevěří ve „šťastně až navěky“.

Pro každého je tu něco – od básniček přes povídku až k rozsáhlejším textům o historii nebo čarovném světě.

Na závěr už bych vás jen chtěla pozvat na naši akci s názvem „Čarovný podzim“,
která se bude konat 13. 11. 2026 v Komunitku 1415, kde se můžete setkat s autory vašich oblíbených textů a možná prohodit i pár slov o neznámu.

Ať už se při čtení vydáte kamkoliv, přeji vám, abyste na svých cestách potkali co nejméně draků –nebo alespoň ty přátelské.

Terezie Mayerová, šéfredaktorka

OBSAH

4 **O DRAKOVI SE NEMLUVÍ** TEREZIE MAYEROVÁ
5 **ZA HRANICÍ ZNÁMÉHO SVĚTA** VANESA PIKNEROVÁ
8 **HIC SUNT NILLI DRACONES** BARBORA KOVÁŘOVÁ
10 **DRAČÍ BOJOVNICE** ROZÁRKA ZVRŠKOVCOVÁ
11 **DRAČÍ KVĚT** ONDŘEJ AUGUSTIN
16 **KDYŽ JSME JEŠTĚ VĚŘILI NA DRAKY** JOHANA ČÍŽKOVÁ
17 **ZA OKRAJEM** JINDŘICH ŠLECHTA
19 **MEZI NÁMI A TEMNOTOU** VERONIKA TÁBOROVÁ
21 **DRACI V MYTOLIGII** EDGAR HRONEK A KAROLÍNA ČEJDÍKOVÁ

BÁSEŇ

O DRAKOVI SE NEMLUVÍ

TEREZIE MAYEROVÁ

Vždycky to byl rytíř a ne můj drak,
jen na toho se upře zrak.
Dráček zmizí, nebo umírá,
všechny zásluhy mu pohádka upírá.

Násilí, krev a oheň,
stěny jeskyně osvětluje pochodeň.
Zbloudilá cesta s cedulí Neznámo,
a rytíř s mečem, co nečeká na ráno.

Jedna princezna, co sňatek nechtěla,
a k mému drakovi prchnout musela,
ten brání, ale prohrává.
Na konci kráska, co za tyrana se provdává.

Pohádka končí láskou a štěstím,
ticho o tom, kolika se nevyhne pěstím.
Láska ti nezaručí ochranu.
Na konci pomlčí o drakovi,
který umírá pro její obranu.
Zbyde jen váš rytíř, co nasadí jí okovy.
O tom ti však pohádka nepoví…

S trhnutím se proberu a musím zamrkat, abych shodila závěj šedé, která mi mlží vidění. Třeští mi hlava a bolí mě každý pohyb, ale zvednu se do sedu. Teprve teď si uvědomím, kde ležím.

Rozhlédnu se kolem sebe a snažím se identifikovat, kde to k čertu jsem, ale moc mi to nejde. I přes svůj dost pokulhávající orientační smysl poznám, že nejsem nikde poblíž domu a ani někde, kde bych to znala. Ležím na mýtině a nejbližší strom je ode mě asi dva metry. V tu chvíli za sebou periferně zahlédnu pohyb a instinktivně sebou škubnu. „Auu," zaúpím a musím přiznat, že tohle nebyl zrovna rozumný nápad. „Prosím tě, opatrně. Byla by tě škoda, krásko," ozve se za mnou a já zmerčím mužskou postavu opřenou o jeden z urostlých dubů.

Chci protestovat proti oslovení, které mi dal, a taky z něj dostat, kde to jsem. To by ale nesměl vystoupit ze stínu. A proboha, on vypadá jako ztělesnění všech mých představ, dokonce i těch, které nejsou úplně vhodné sdílet s kýmkoliv. Slova mi zůstanou v krku a musím si odkašlat, abych získala zpátky schopnost se logicky vyjadřovat. „Copak, praštila jsi se tak, že nemůžeš mluvit? Já mu říkal, že ho zabiju, jestli ti jen zkřiví vlásek." Čiší z něj znechucení a rozčilení a já se pokusím vstát.

No, napoprvé neúspěšně. Protočím oči a syknu bolestí, když dopadnu na zem. Ihned na sobě cítím ruce a konečně najdu slova. „Proč? Jak? Kdy?" vypadne ze mě a on zvedne jeden koutek rtů. „A laskavě ze mě sundej ty ruce!" utrhnu se na něj a snažím se mu dostat ze sevření, ale vzhledem k jeho očividné síle mi to moc nejde.

„Všechno ti vysvětlím, ale rád bych tě nejdříve vzal někam, kde ti bude pohodlněji. Co ty na to, hmm?" usměje se a pomůže mi vstát.

Jdeme lesem. No, „jdeme" je silné slovo, spíš on jde a já se vedle něj belhám, opřená o něj, a cítím každý jeho sval.

„Co tady vlastně dělám? A kde že jsem? A kdo jsi ty?" spustím vodopád otázek a vlastně nevím, jestli na ně čekám odpověď. Snažím se na něm úplně neviset, ale moc mi to nejde.

„Postupně, krásko. Vítej v Inspoor, zemi s trochou nadpřirozena. Ale podle pohledu na mě ti dojde, že tady roztomilého elfíka nepotkáš." Pobaveně zvedne koutek a čeká na moji reakci.

„Moment, cože?" vypadne ze mě a on se rozesměje. „Já jsem Zachar, syn krále Inspoor. Ovšem nikdy jsem moc neuznával hodiny vybraného chování." Ušklíbne se a já se na něj podívám.

„Fakt? Nevšimla bych si.“ Ten sarkasmus nechám vyloženě odkapávat z jazyka, zatímco čekám na jeho reakci. Dostane se mi jen zamručení a následného postěžování si na to, jak jsem drzá.

Zbytek cesty se mi snaží vysvětlit, co tady vlastně dělám. Ovšem tím svůj mozek nijak extra nezatěžuji a jen si vyberu pro mě momentálně podstatné informace. Zbytek mi pak může říct znovu, až se nebudu cítit, jako že se mi každou chvíli rozletí hlava na tisíce malinkých kousků, z nichž každý bude nosit ten poklad, kterému se říká vzpomínky.

Jeho asi půlhodinové vyprávění shrnu do pár vět a očividně ho tím překvapím.

„Takže ve zkratce: ještě včera jsem si spokojeně ležela ve svojí posteli v Praze a četla si. Mimochodem, moc děkuju za přerušení. Konečně se tam začalo něco dít.“ S hraným uražením mlasknu. On protočí oči, ale nechá mě pokračovat. „V noci jste mě unesli, jelikož tady údajně žije moje pravá rodina a mám si vzít zrovna tebe. Chápu to dobře?“ Dokončím shrnutí a přemýšlím, jestli jsem na nic nezapomněla. „No, víceméně ano,“ potvrdí Zachar a já se jen ptám Boha, proč zrovna já. To snad není možný.

Dojdeme na další mýtinu. Zachar se zastaví a já se rozhlédnu kolem sebe. Hledám cokoliv, na čem se budeme moct svézt, tak jak tady mistr sliboval. Auto úplně nevidím a řekněme, že bych ho tady ani nečekala, takže hledám aspoň koně. Jenže najednou za sebou uslyším dunivé kroky a do zad se mi opře teplý proud vzduchu.

Trochu sebou trhnu a uvědomím si každou naraženou kost a natažený sval, za který údajně může jeho bratr, který prý úplně nezvládá přepravu ostatních osob. Fakt? Neříkej. Syknu bolestí a s pomocí mého společníka se otočím za zdrojem toho zvuku. Jsem o něj při tom opřená tak, že si až moc jasně uvědomuji teplo sálající z jeho těla. Strnu znovu. Přede mnou stojí čtyřnohá bytost. Přede mnou stojí drak. Ne, fakt. Drak. Taky jsem si myslela, že mě šálí zrak.

Má bezmála čtyři metry v kohoutku. Měří se tak draci vůbec? Černé šupiny se mu v jednotlivých pramenech světla, pronikajících přes obrovské koruny stromů kolem, lesknou různými odstíny zelené a fialové. Hlavu mu zdobí velké, pronikavé oči a dva rohy dlouhé asi jako moje paže. Z velkých nozder jdou ještě obláčky kouře a uši míří mým směrem. Obrovská křídla má spořádaně složená u boků a občas jedním z nich lehounce pohne.

„Seznam se s Generalimou,“ řekne pyšně moje opěrka a já cítím, jak se mu hrdostí napíná hruď. „Gene…co?“ Chvíli mi trvá, než zpracuju příval informací. „Generalima, můj drak,“ vysvětluje mi jako malému dítěti, ale jeho hraně otrávený tón ho prozradí. „Jo, jasně. A já jsem Panna Maria, ne? Řekni svému bratrovi, že mi uštědřil dost velký otřes mozku,“ prohlásím a promnu si stále tepající spánek.

Dračice mezi tím natáhne hlavu k Zacharovi a on ji jemně pohladí po čumáku. Generalima, to jméno chutná na jazyku zvláštně povědomě. Dračice slastně přivře své velké oči a nechá se drbat na kraji nozdry.

Zachar zakroutí hlavou nad mou poznámkou a začne se smát. Dračice mi věnuje dost zkoumavý pohled a já se trochu ošiju pod tíhou toho, že si mě prohlíží něco, co by dvakrát kouslo a bylo by po mně. No, doufám, že se jí líbím.

Dračice ke mně zvídavě skloní hlavu a já k ní co nejopatrněji natáhnu ruku a doufám, že mi ta ruka zůstane. Očividně mnou pohrdá, anebo nevím, jak si její chování vysvětlit. Ale pořád mám obě ruce, takže asi úspěch. „Bude tě mít ráda, neboj," ujistí mě můj přitažlivý společník a já nemám to srdce mu říct, že mi bude stačit to, že mě nesežere.

Generalima si pomalu lehne, čímž dává jasně najevo, že si všimla stavu mého těla, ale nehodlá pro mě udělat víc než tohle. Zachar mě lehce pobídne dopředu a já doklopýtám k obrovskému ještěrovi a přehodnocuji všechna svá životní rozhodnutí. Přemýšlím, co jsem udělala v životě špatně.Nechám se svým „snoubencem", to slovo chutná trochu hořce a sladce zároveň, vysadit nahoru. Svým svalům totiž příliš nevěřím a doufám, že to, co mě ještě čeká, nějakým štěstím přežiju…

„No, není tohle báječné!? Jsme první, kdo tu kdy chodil! Není to vzrušující?“ křenil se nadšeně sotva dvacetiletý mladík.

„Myslíš kromě těch pohanských psů?“ odvětil mu rozmrzele společník.

„Jsme první Evropané tady. Proč jsi tak otrávený? Pomáháme mapovat místa, kde se dříve kreslili draci a monstra. Jednou budu pokračovat v Mistrových stopách a-“

„Já myslel, že chceš chodit tam, kde ještě nikdo nebyl. Chodit v něčích stopách mi na tebe zní trochu přízemně,“ ušklíbl se.

„Víš, že to myslím metaforicky. Půjdu v jeho stopách objevitele a kartografa. Nakreslím mapy, podle nichž se budou řídit nejdůležitější a nejdobrodružnější mořeplavci.“

„Tak tam nakresli i křížek k zakopanýmu pokladu, jako to dělají piráti. Prej tu má být nějaké Eldorádo, tuny zlata…“

„To nemyslíš vážně? Víš, jak důležitá tahle výprava je? Svět je víc než jen zlato. Copak nevidíš, jak nádherné to tu je?“

„Ehm… voda, divný stromy, divný kytky, divný zvířata a pohani… já nevím, co tak úžasnýho na tom vidíš…“

„Prosím tě, proč jsi vůbec jel, když tě kartografie a Nový svět nezajímá?“

„No… Rodiče mě tlačí k výběru manželky a strýc nabídnul místo na lodi… a jak by se mladá slečna trápila, kdyby její čerstvý novomanžel náhodou utonul či se ztratil na moři? Nemůžu se přece ženit před odplutím.“ Jeho kamarád si povzdechl.

„Nevzdychej nade mnou, jako bych byl ztracený případ. Jsou horší důvody sem jezdit. Na lodi mi někdo říkal, že sem jede, jen aby mohl zatočit s těmi pohany, chápeš? Doma by byl za něco takového poslán do žaláře… tady… narukoval jako dobyvatel a je opěvovanej.“

Mládenec povzdechl znovu: „Proč je tak důležitý, že jsou pohani? Jsou to lidi. Jsem si jist, že mají spoustu zajímavých znalostí. Kdyby se nám povedlo s nimi spřátelit… Mohli by nám ukázat všechny známé cesty.

Mohli by nám říct, kudy je bezpečné chodit. Mohli by nám pomoc zaznamenat tuto říši.“

„Pokud se tě nepokusí obětovat svým přízrakům, směle do toho. Ale já radši život.“

„Nevíš jistě, že by se nás snažili zabít.“

„Ale riskovat to nebudu. Plul jsem sem, abych nemusel do chomoutu, nenechám se zabít pro pár tajných stezek a řek.“

„Tomu říkám dobrodruh…“

„Umím si užít život, i když mi nejde o krk.“

„A jak?“

„Plesy mé nejmilejší… krásné oči, ladné pohyby, důležitá jména… ach, jak mi to tu chybí…“

„Když to říkáš… Šlechtické srandy nejsou pro mě.“

„Jistěže ne. Ty bys dámy unudil k smrti.“

„To není pravda. Víš, kolik teď budu mít příběhů k vyprávění? Jsme v Novém světě, zážitky odtud bude chtít slyšet každý.“

„Ano… ale ode mne. Ty z toho za chvíli uděláš ódu o mapách. Jako tuhle, jak jsi básnil, že v Pasově mají globus podle Platónových map-“

„V *Norimberku*. Mají ho v Norimberku na radnici už asi 30 let. A Martin Behaim ho udělal podle Ptolemaiovy mapy. Platon nebyl geograf. Klaudios Ptolemaios byl. Platón byl Řek. Ptolemaios byl Říman a pracoval v Alexandrijské knihovně. Ptolemaios napsal *Geografike hyfegesis*. Vymyslel, jak věci matematicky zanášet na mapu. Už on tvrdil, že Země je koule-“

„Dobře, dobře, promiň, nečerti se hned. Ale hezky jsi dokázal, že mám pravdu…“ snažil se uklidnit přítelovo rozhořčení.
„Ty to vůbec nebereš vážně, ale mapy jsou pro lidi životně důležité-“

„To já vím. Díky, že lidé jako ty existujete… jen podotýkám, že ty jsi do toho opravdu ponořený až po uši.“

Mladík mu věnoval lehce naštvaný pohled, ale už se nehádal. Najednou se ozvalo volání.

„Pojď, ty kartografe, je na čase tahat Mistrovy věci, zatímco si kreslí ty tvoje milované náčrtky. Přece nemůžeme lidem pořád tvrdit, že tu žijí draci.“

BÁSEŇ

DRAČÍ BOJOVNICE

ROZÁRKA ZVRŠKOVCOVÁ

Bojovnice s duší dračí,
v brnění si svižně kráčí.
Ostrý jako břitva meč,
skloň hlavu a před ní kleč.

Ta ničeho se nebojí,
v každém boji obstojí.
Drak, v jejím srdci plamenem,
drak, její síly věčným pramenem.

Draci před ní se klaní,
nazývají ji svou paní.
Lidé z ní též respekt mají,
hrdinkou je v jejich kraji.

Proti zlu vždy udatně bojuje,
všechny bytosti ochraňuje.
Dračí duše velmi vzácná,
a dívka to jest nebojácná.

Historky své všem vypravuje,
lidem draky z celého světa popisuje.
A drakům líčí svoji vesnici,
všichni znají tuto bojovnici.
Taková bojovnice dřímá v každém z nás,
Věřte mi, že vám to ukáže sám čas.

Jsme na místě. Pořád přemýšlím, jestli to byl dobrý nápad, vždyť je to jen dopis. Kus papíru, který mohl napsat úplně kdokoliv. Ale naděje na to, že ji po pěti měsících konečně najdu, mě přemohla. O kom, že to mluvím? O mé ženě. Lute Salivenová byla nejnadanější studentka biologie na Harvardu a shodou okolností moje spolužačka, láska a posléze manželka.

Před pěti měsíci se stala členkou expedice, jejímž cílem bylo zmapovat biodiverzitu na souostroví Ilhas do Réptil de Fogo. V překladu to znamená ostrovy ohnivého plaza. Místní totiž věří, že půdu pod jejich nohama vyzdvihl ze dna moře obrovský drak.

Pravdou ovšem je, že za vznikem Réptil stálo pět dnes už vyhaslých podmořských vulkánů. Expedice zde prováděla pozorování a sbírala vzorky organismů a rostlin. Vše šlo dobře, dokud se jednou tým, který vedla Lute nevydal na cestu do vnitrozemí centrálního ostrova, ze které se Lute už nevrátila. Oficiální zpráva tvrdila, že došlo k sesuvu půdy. Ten byl výsledkem tropické bouře, která zasáhla ostrov. Šest členů týmu bylo zraněno, jeden zemřel a má žena byla prohlášena za nezvěstnou, jenže mě toto vysvětlení připadalo poněkud kostrbaté a nepravděpodobné. Prý hledaly několik dní, ale nenašli nic. Dokonce ani její ostatky. Doufal jsem a modlil se, že žije, ale když se ani po dvou týdnech nic nenašlo a bylo ukončeno oficiální pátrání, naděje pohasla. Z mého zármutku mě vytrhl až dopis, který přišel na mou adresu před čtyřmi dny. V laciné obálce byl úhledně složen kousek papíru, který byl vytržen z poznámkového bloku. Text dopisu byl krátký, nicméně dost šokující:

Drahý Jacobe, musíš sem přijet. Je to naléhavé.
S láskou, tvá Lute

Jakoby text toho dopisu nestačil, v obálce, byl vložen ještě okvětní lístek nějaké rostliny. Ale já nedokázal určit o jaký druh se jedná. Připomínal aloe vera, měl vroubkovaný okraj, ale byl drobný, žluto-červený s černými skvrnami. Nejpodivnější na něm však byla jeho vůně. Sladká, těžká a zvláštně opojná.

Nemeškal jsem. Známí na ambasádě mi zařídil povolení k odjezdu a já se celkem bez obtíží dostal až na souostroví. Zrovna jsem vykládal svá zavazadla ze člunu, když mi někdo položil ruku na rameno. Rychle jsem se otočil. Stál za mnou muž. Vysoký, opálený, s černými vlasy a ostře řezanými rysy. „Vy musíte být Jacobe Donovan," řekl s přátelským úsměvem.

„Mé jméno je Jack Watson, pracuji zde jako etnolog," dodal vzápětí.

„Potěšení na mé straně," prohodil jsem. Ochromila mě totiž vysoká dávka bezprostřednosti, s jakou Jack jednal.

„Na ambasádě na vás pěli jen samou chválu," navázal plynule Watson, „biologa Vašeho formátu tady velmi potřebujeme. Od Lutina zmizení, to jde s výzkumem od desíti k pěti, jistě jste o té tragédii slyšel." Ano, známí z ambasády mi zařídil místo biologa v expedici. Lute si totiž nechala své rodné příjmení, a tak jsem doufal, že se mi povede na ostrově nějakou dobu pátrat inkognito, než někdo zjistí, co je mým pravým cílem.

„Ano muselo to být strašné," povedlo se mi říct škrobeně. „Je to velká ztráta pro svět biologie," pravil Watson: „naštěstí tu teď máme vás, takže možná výzkum zcela nezanikne." Poté zavolal dva domorodé pomocníky a zavedl mě do chýše ve vesnici u přístavu, ze které si udělala expedice hlavní základnu.

Mé obydlí nebylo nic extra. Jedna místnost sloužící jako ložnice, kuchyně i koupelna v jednom. Jediné, co v místnosti chybělo byla toaleta. Ta se nacházel v přístavku za domem. Během vybalování věcí mi pořád běhalo hlavou to, co mi Jack říkal po cestě do chaty.

Jeho vzdělání a zaměření mi připadalo poněkud zvláštní, nicméně mi chvatně vysvětlil, že výprava má za úkol zmapovat a prozkoumat celé souostroví, a to včetně zvyků a tradic místních obyvatel. Místní kmen má prý tisíciletou historii a je jedním z mála, který si zachoval své tradice v naprosto nezměněném stavu. Prý mám výjimečnou příležitost spatřit na vlastní oči pohřební obřad jednoho z obyvatel vesnice. Místní, jak mi bylo řečeno, jsou totiž přirozeně velmi dlouhověcí a zpravidla se dožívají okolo 95 let. Tato poznámka mi přišla trochu cynická, ale nepokládal jsem za nutné to komentovat. „Kdy se ten rituál koná?" „Zítra," odpověděl Watson pohotově. „Tělo bude přeneseno na pohřebiště v džungli a místní zesnulého uloží se všemi náležitými poctami k věčnému odpočinku," popsal mi celou situaci poněkud zasněně.

Zvědavost mi nedala, a tak jsem slíbil, že se obřadu zúčastním.

Chvíli potom co poslední věci opustily mé zavazadlo prořízl ticho chaty bolestivý výkřik. Vyběhl jsem z chýše a snažil se určit odkud ten nářek přišel.

Druhé zakvílení a hlouček lidí okolo poněkud honosnější boudy asi patnáct metrů od mého obydlí byl dostatečnou nápovědou.

Když jsem k tomu stavení dorazil, došlo mi, že slouží jako nemocnice.

Byla to velká a dlouhá chatrč se stěnami z propletených listů, které byli namotány na palmové kmeny. Střecha byla kupodivu z prken, a ne z palmových listů, jako tomu bylo u většiny chýší ve vesnici. Uvnitř se ozvalo další hlasité zasténání. Nakoukl jsem oknem dovnitř. Na lůžku uprostřed místnosti ležel mladík s ošklivě poraněnou levou nohou. Rány na noze hodně krvácely a připomínaly kousance od nějaké šelmy.
Nad chlapcovým lůžkem se skláněl velmi starý domorodec, pravděpodobně léčitel. Co mě však

překvapilo, byl fakt, že u postele stál i Jack. Tato okolnost mě donutila si chlapce lépe prohlédnout. Nebyl to jeden z místních, zřejmě šlo o jednoho ze členů expedice.

„Bude v pořádku?“ zeptal se Watson. Stařec odvětil cosi v jeho mateřštině a naznačil Jackovi ať mu něco podá.

Vyzvaný pochopil a za pár okamžiků svírala starcova ruka kus zdobné látky.

Domorodec do ní cosi zabalil a přiložil ho mladíkovi k ústům. Křeče, ve kterých se chlapec zmítal ochably, přestal naříkat. Poté co stařec plátno sejmul, všiml jsem si, že se na pacientovo tváři rozlil blažený úsměv. Ránu na noze léčitel vyčistil, ovázal a poté mladíkovi osušil zpocené čelo a krátce na to mladík usnul. Poté ranhojič vyšel ven z chýše a opět něco prohlásil. Místní pravděpodobně seznali, že se nebude dít už nic zajímavého a shromáždění se rozešlo.

Když stařec odcházel vypadl mu z ruky ten smotek látky, kterým omámil toho chlapce a já si všiml, že jsou v něm zabaleny okvětní plátky rostliny. Ty samé, které byli v dopisu, který jsem dostal od Lute. Stařec se rychle sehnul a sebral je. Potom se rozhlédl a odešel.

Krátce na to vyšel z chýše i Jack. Všiml si mě. „Zranil se v terénu,“ nečekal na mou otázku. Chtěl jsem se vyptávat dál, ale došlo mi, že by to mohlo vypadat podezřele. „To, co ten léčitel dokázal bylo úžasné,“ podotkl jsem. „Vasago umí s bylinami zázraky,“ odvětil Jack nezaujatě. „Tak to bylo v té látce,“ opáčil jsem: „nějaká bylinná směs?“

Watson viditelně znervózněl a pak řekl: „Dá se to tak říct.“ Rychle se podíval na hodinky a pak prohlásil, že musí jít ještě něco zařídit.

Zbytek dne jsem strávil povídáním si s ostatními členy výpravy. Bohužel o Lutině zmizení mi nikdo nedokázal říct nic víc, než co už jsem věděl. Jedna věc byla však na všech výpovědích zvláštní.

Byli stejné, úplně stejné, slovo od slova. Působily skoro až naučeně. Něco bylo s tímto místem špatně, ale já pořád nedokázal přijít na to co.

Večer přišla další zvláštní a tragická zpráva. Ten mladík, jehož ošetření jsem byl svědkem, zemřel. Prý sepse, ale mně se tomu nechtělo moc věřit.

Začínal jsem tušit, že se na ostrově děje něco, čehož nechci být součástí, ale myšlenka na Lute mi dodala sílu abych zůstal. Když jsem si po večeři lehl do postele, přepadl mě zvláštní pocit.

Nebyla to jen únava, byly to spíš mrákoty. Zamotala se mi hlava a měl jsem pocit, že necítím konečky prstů na rukou. A najednou jsem to ucítil. Vůni.

Těžkou, sladkou a opojnou. Byl to ten samý odér, kterým byl cítit okvětní plátek té neznámé rostliny v obálce, jen tentokrát byl mnohem silnější.

S námahou jsem se obrátil na bok. A povedlo se mi odsunout polštář. Pod ním leželo nejméně dvacet okvětních lístků s černými skvrnami. Jejich vůně mě zasáhla jako rána pěstí. Pokusil

jsem se vstát, ale marně ruce a nohy se mi podlomily a já se svalil na podlahu. Podíval jsem se pod postel a všiml si, že lístky leží i pod ní. Z posledních sil se mi podařilo se převalit na záda.

Najednou jsem zaslechl otevírání dveří. Někdo vešel do místnosti. Přistoupil ke mně a sklonil se nad mým tělem.

Poslední, co jsem viděl než se i zatmělo před očima, byla Lutina tvář.

Probrala mě facka. Dost nekompromisní. Pomalu jsem otevřel oči. Bylo mi zle od žaludku a v nose mě stále dráždila vůně těch pekelných kytek. Rozhlédl jsem se. Klečel jsem na podlaze v nějakém chrámu. Velký kruhový sál osvětlovaly pochodně a okulusem ve stropě dopadalo měsíční světlo. Uprostřed místnosti byl malý kopeček, na němž se nacházelo cosi, co připomínalo rostlinu. Bylo to asi metr a půl vysoké. Stonek té rostliny nebo co to bylo zač, tvořily desítky propletených šlahounů. Byli krvavě rudé a poseté černými trny. Na vrcholu té změti lián se nacházela struktura podobná květu. Mělo to tak metr v průměru. Okraje byly lemovány lístky s pilovitým okrajem a černými skvrnami. Uprostřed pak bylo něco, co připomínalo obrovský pestík. Celá ta věc působila dost děsivě, ale nejznepokojivější na té rostlině bylo to, že se neustále pohybovala. Skutečně, šlahouny, které tvořily stonek, se kroutily a svíjely jako klubko hadů.Pokusil jsem se vstát, ale něčí ruka mě přitlačila zpět na kolena.

Dalším dost nepříjemným zjištěním bylo, že mám ruce svázané za zády. Pokusil jsem se pouta přetrhnout, ale nepodařilo se mi to.
„Konečně si tady, má lásko!“ zazněl sálem poněkud teatrální hlas. Rozhlédl jsem se, stála na pravé straně sálu.

Oblečená v dlouhých bílých šatech. „Co je tohle za hru Lute?“ vyštěkl jsem.

„Hra, tohle není hra, Jacobe,“ řekla: „tohle je začátek obřadu.“ Roztáhla ruce a pohlédla vzhůru. Najednou začali hrát bubny. Podíval jsem se nahoru a spatřil, že místnost, ve které se nacházíme má ještě cosi jako balkon, na kterém se tísní desítky domorodců.

Někteří z nich hráli na bubny, jiní zase začaly vydávat dušené hrdelní zvuky.

„Proč si mi poslala ten dopis?“

„Přece proto abys přijel hlupáčku,“ odvětila Lute se sladkým úsměvem.

„Co ti to provedli?“ vykřikl jsem. „Nic špatného mi neudělali,“ odpověděla: „otevřeli mi oči, Jacobe, ukázali mi tvář jediného pravého boha.“ Její ruka udělala monumentální gesto směrem k té rostlině.

„Tohle uctíváš jako boha?“ zeptal jsem: „mívalas lepší vkus.“ Lute popuzeně pohodila hlavou a na tváři se jí objevil ledově chladný úsměv. „Ubohý Jacobe, jsi stejně zaslepený jako byli oni,“ mávla rukou na protější stranu místnosti. Stáli tam všichni členové expedice. Na tváři měli kamenné a nepřítomné výrazy. „Oni jsou jen služebníky, tak jako já,“ řekla Lute, „ale tobě, Jacobe, se dostalo té cti stát se darem života, staneš se potravou

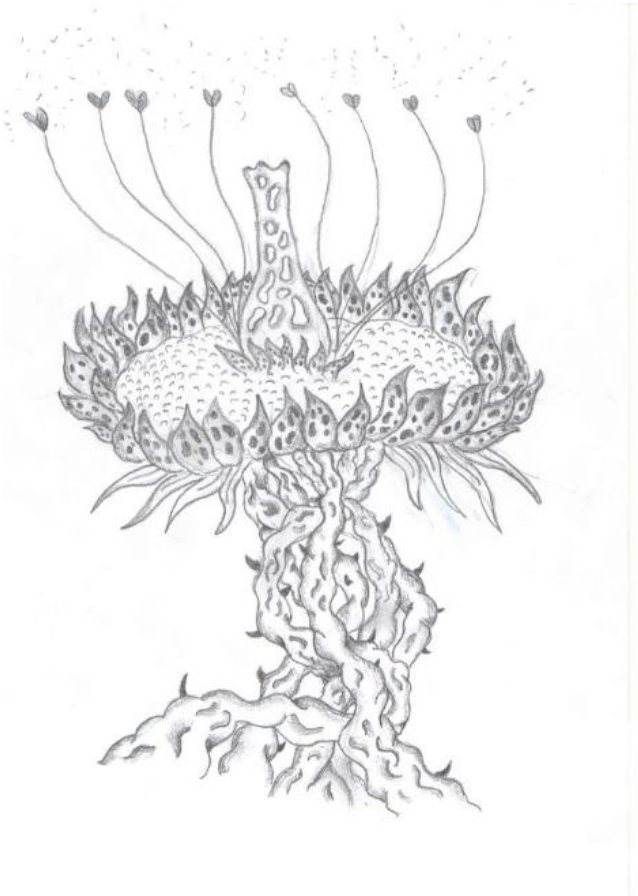
pro nekonečný hlad Dračího květu, darem života, zrozeným ze smrti.“ V tu chvíli se mnou smýkl pár rukou. Donutily mě vstát a vedly mě přímo k té nestvůrné květině. Popadl mě strach a vztek. Bránil jsem se. Snažil jsem se Lutiným poskokům vytrhnout, ale bezvýsledně. Rozplakal jsem se.

Podařilo se mi na moment otočit, abych ještě naposledy spatřil tvář své ženy nebo alespoň to co z ní zbylo.

„Proč Lute?“ zeptal jsem se lámajícím se hlasem.

„Protože, jsi na to ten jediný pravý,“ řekla pomalu. Mí věznitelé mě dovedli na pět kroků od té rostliny. Podrazili mi nohy a já tvrdě dopadl na kamennou podlahu. Podíval jsem se na pahorek, na kterém ta věc rostla a všiml si, že není z hlíny nebo kamenů, ale z lidských lebek a kostí. Tento pohled mi nebyl dopřán moc dlouho.

Šlahouny, které tvořily stonek, se začaly rozplétat, prodlužovat a omotávat kolem mého těla. Poslední, co jsem spatřil, než mě šlahouny zcela omotaly, bylo tělo mladíka z nemocničního lůžka. Leželo zlámáno na místě, kde se ještě před chvílí svíjely provazce lián. Pak už jsem jen slyšel, jak mi praskají žebra. Liány kolem krku se mi utáhly a já ztratil vědomí.

BÁSEŇ

KDYŽ JSME JEŠTĚ VĚŘILI NA DRAKY

JOHANA ČÍŽKOVÁ

Mávnutím křídly do říše fantazie,
tam Vás vezme moje poezie.
Když jsme ještě věřili na draky
a na prstech si počítali roky.
Každý večer před spaním,
uspávali jsme se sněním.

Uletět na hřbetech dráčků,
princeznou být bez střevíčku,
vlastnit kouzelnou hůlku,
království zdědit půlku.
Svést bitvu proti zlu
a porazit temnou tmu.

Na chvíli snít,
někým jiným být.
Než světlo zhasne,
než dětství pohasne.
Než se zavřou víčka
a zaklapne se knížka.

Lidstvo má odnepaměti potřebu zaplňovat prázdná místa na mapě. A to nejen na té zemské. Jedno z prvních neznámých míst, které začal člověk pozorovat, byla obloha a s ní související vesmír. A tak se také měnily různé představy o tom, co se za nebeskou klenbou skrývá.

Z pravěkých dob toho moc nevíme. Lidé sledovali například pohyby Slunce nebo hvězd a podle toho se řídilo zemědělství nebo náboženské svátky. Mezi prvními, kteří začali oblohu systematicky sledovat, byli obyvatelé Mezopotámie před několika tisíci lety. Ti chápali nebeské jevy jako znamení, která lze pozorovat a interpretovat. Vesmír také ovlivňoval mezopotámské náboženské představy.

Podobně spojovali nebe s bohy také Egypťané. Samotnou podobu kosmu ale chápali trochu jinak. Nebe bylo zobrazováno jako tělo bohyně Nut. Pod ní se nacházel Geb, bůh Země. Slunce mělo v noci procházet podsvětím a ráno se zas objevilo na obloze.

Řekové se na to zkusili podívat z jiného úhlu. První představy byly stále postavené na mytologii. Zlom přišel kolem šestého století př. n. l., kdy řecký filosof Anaximandros přišel s teorií, že Zemi žádný bůh podpírat nemusí, ale zůstává v prostoru sama, protože je od všech stran stejně vzdálená. Postupně se začala prosazovat představa kulaté Země. O století později, v pátém století př. n. l., vytvořil pythagorejec Filoláos model, podle kterého Země neměla být středem vesmíru, ale měla obíhat kolem tzv. centrálního ohně. Do debaty se také zapojil Aristotelés ve čtvrtém století př. n. l. - podle jeho modelu byl vesmír geocentrický (Země byla středem vesmíru), konečný a uspořádaný do sfér. Podle něj otázka „Co je za hranicí?“ neměla smysl, jelikož vesmír tu představoval všechen existující kosmos a mimo něj neexistoval žádný další prostor. Aristarchos ze Samu ve třetím století př. n. l. zastával názor, že Země obíhá kolem Slunce (ne kolem ohně) a navíc se otáčí kolem vlastní osy. Názor se ale neprosadil. Jedním z posledních významných představitelů z antiky byl Ptolemaios z druhého století n. l., který působil v egyptské Alexandrii. Navázal na řecké myslitele a vytvořil velmi propracovaný geocentrický matematický model, který dokázal předpovídat pohyby Slunce, Měsíce a planet.

Ptolemaiův geocentrický model se stal jedním z hlavních základů evropské astronomie. Ve středověké Evropě se navíc propojoval s křesťanským obrazem světa. Země zůstávala uprostřed a vesmír byl chápán jako uspořádaný systém nebeských sfér. Neznamenalo to ale, že by se astronomie zastavila – Ptolemaiovo dílo bylo překládáno, studováno a dále rozvíjeno, především v islámském

světě. Evropská astronomie pak na tuto tradici navázala.

Výrazná změna přišla s polským astronomem a matematikem Mikulášem Koperníkem. Ten řekl, že Země obíhá kolem Slunce (ne Slunce kolem Země) a zároveň se naše planeta otáčí kolem své osy. Kniha *O obězích nebeských sfér*, ve které byl tento návrh zapsán, vyšla v roce 1543, tedy v roce jeho smrti.

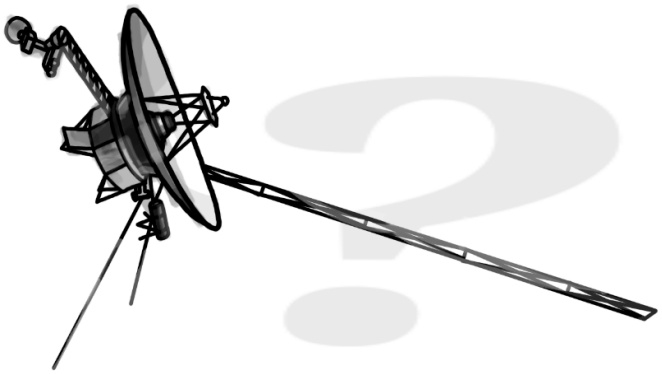
Tato myšlenka ale stále nebyla dokonalá, protože počítala s kruhovými drahami planet místo s eliptickými. Na to navázal Johannes Kepler. (Ten mimochodem působil i na dvoře císaře Rudolfa II.) Na základě pozorování Tychona Bracha zjistil, že Koperníkův model byl nepřesný v tom, že dráhy planet nejsou kruhové, ale mají tvar elipsy. Dalším mezníkem byl Galileo Galilei - jako jeden z prvních používal dalekohled k astronomickým pozorováním a díky němu mohl pozorovat měsíce Jupitera. Ukázal tak, že ne všechna tělesa obíhají Zemi.

Isaac Newton v 17. století ukázal, že stejná fyzikální pravidla, která platí na Zemi, vysvětlují i pohyby nebeských těles. Tím se vesmír začal chápat jako systém řízený obecnými přírodními zákony.

V 18. století se začaly objevovat úvahy, že hvězdy mohou být podobné Slunci a že naše Slunce je jen jednou z mnoha hvězd. Pozorování postupně potvrdila, že pás Mléčné dráhy tvoří obrovské množství hvězd. Později se také ukázalo, že Mléčná dráha není celý vesmír a že existují i další galaxie. Ve 20. století Edwin Hubble dokázal, že některé objekty dříve považované za součást Mléčné dráhy jsou samostatné galaxie. A pozorování pak vedla k objevu, že se vesmír rozpíná. Galaxie se tedy od sebe vzdalují.

Existuje tedy nějaký okraj vesmíru? Nejspíš ne, nebo alespoň ne v té podobě, v jaké bychom si představovali. Průměr pozorovatelného vesmíru se odhaduje přibližně na 93 miliard světelných let. Vesmír se dá přirovnat k mlze. Když v ní stojíme, vidíme jen na malou vzdálenost. To ale neznamená, že tam, kde nic vidět není, nic neexistuje. Také existují hypotézy o tzv. multivesmíru, podle kterých může existovat více vesmírů. To ale zatím nebylo nijak potvrzeno.

Čím víc toho víme, tím víc si uvědomujeme, že ve skutečnosti nevíme skoro nic.

Strach. Jedna z nejzákladnějších lidských emocí. Dokáže nás ochromit, vyvolat pocit bezmoci a spustit tělesnou reakci „bojuj, nebo uteč.“ Všichni ho známe, ale málokdy se zamýšlíme nad tím, co se v takových chvílích odehrává v našem těle a mysli.

Strach patří mezi základní emoce, které jako lidé prožíváme. Psycholog Paul Ekman jej řadí mezi univerzální emoce, jejichž projevy lze rozpoznat napříč různými kulturami. Z evolučního hlediska plní důležitou ochrannou funkci: upozorňuje nás na možné nebezpečí a připravuje organismus na reakci. Může se objevit v reakci na domnělou či skutečnou hrozbu.

Z hlediska své funkce můžeme rozlišovat strach, který nám pomáhá přizpůsobit se situaci – strach adaptivní, a strach nepřiměřený, který může naše jednání omezovat – strach maladaptivní.

Odkud se strach bere?

Některé obranné reakce mají biologický základ, jiné si osvojujeme během života. Evoluce v nás zanechala určité predispozice k rychlému reagování na potenciálně nebezpečné podněty, například náhlé hlasité zvuky či pády. Strach ze tmy, výšek či konkrétních zvířat však může být ovlivněn také osobní zkušeností a prostředím, ve kterém vyrůstáme.

Jedním ze způsobů, jak si strach osvojujeme, je klasické podmiňování. Známým příkladem je experiment označovaný jako Malý Albert, který v roce 1920 provedli John B. Watson a Rosalie Rayner. Výzkumníci spojovali přítomnost bílé laboratorní krysy s hlasitým zvukem, který u kojence vyvolával úlek. Následně pozorovali strach také vůči některým podobným podnětům. Tento jev označujeme jako generalizaci – naučená reakce se přenáší i na podněty podobné původnímu spouštěči. Experiment je dnes považován za eticky problematický.

Strach si však neosvojujeme pouze na základě vlastních zkušeností. Důležitou roli hraje také sociální učení, při kterém přebíráme obavy od svého okolí, a kognitivní přenos, tedy získávání informací o možném nebezpečí od druhých. Díky tomu se můžeme začít obávat i situací, se kterými jsme se sami nikdy nesetkali.

Mechanismus vzniku

Vznik strachu je komplexní proces, který propojuje fungování mozku s naším psychickým prožíváním. Jakmile smysly zaznamenají potenciální hrozbu, informace se v mozku začnou zpracovávat různými cestami. Rychlejší zpracování umožňuje tělu reagovat před vyhodnocením situace, zatímco další mozkové oblasti pomáhají posoudit, zda nám skutečně hrozí nebezpečí. Významnou roli hraje amygdala, která se podílí na rozpoznávání hrozeb a spouštění obranných reakcí. Aktivuje se také sympatický nervový systém a prostřednictvím hormonálních

mechanismů se do stresové reakce zapojují nadledviny, které uvolňují adrenalin, noradrenalin a kortizol. Strach může ovlivnit i naše myšlení prostřednictvím katastrofizace, při níž přeceňujeme pravděpodobnost nebo závažnost nebezpečí.

Podoby strachu

Strach může mít různou intenzitu – od mírné obavy až po silnou hrůzu, která může doprovázet panickou reakci. Důležité je také rozlišovat mezi běžným strachem a reakcemi, které výrazně omezují náš každodenní život.

Jedním z příkladů je fobie, tedy intenzivní strach z určitého objektu či situace, který je nepřiměřený skutečnému nebezpečí a může člověka vést k vyhýbání se danému podnětu. Její vznik může souviset s předchozí zkušeností, učením i individuálními predispozicemi.

Úzkost se od strachu obvykle liší tím, že bývá více zaměřena na očekávané nebo neurčité nebezpečí, které nemusí mít v daném okamžiku konkrétní podobu.

Napětí a obavy spojené s veřejným vystupováním, zkouškou nebo důležitým výkonem nazýváme tréma.

Jak strach zvládnout?

Přestože je strach přirozenou reakcí, existují způsoby, jak zmírnit jeho nepříjemné projevy. Jednou z možností je kontrolované dýchání. Klidné a pravidelné dýchání aktivuje parasympatikus, který uklidňuje tělo.

Další technikou je uzemnění, které pomáhá přesměrovat pozornost od znepokojivých myšlenek k přítomnému okamžiku. Jedním z postupů je metoda 5–4–3–2–1: pojmenujeme pět věcí, které vidíme, čtyři, kterých se můžeme dotknout, tři zvuky, které slyšíme, dvě vůně, které vnímáme, a jednu chuť, kterou cítíme.

Pomoci může také svalová relaxace – vědomé uvolnění napjatých svalů, například v oblasti čelisti, ramen nebo rukou. Když si všimneme tělesného napětí a cíleně ho zmírníme, můžeme snáze získat pocit klidu a kontroly nad situací.

Strach není naším nepřítelem. Je součástí mechanismu, který nám pomáhá rozpoznávat nebezpečí. Problém nastává tehdy, když nás začne omezovat více, než nás chrání. Porozumět mu proto neznamená zbavit se ho za každou cenu, ale naučit se rozpoznat, kdy nám pomáhá a kdy nás naopak zbytečně svazuje.

Draci se vyskytují ve všech médiích – hudbě, literatuře, pohádkách, hrách, filmech a i různých kulturách, legendách či bajkách, od čínsko-japonských létajících hadů po typické evropské okřídlené ještěry. Tak bychom se na všechny mohli podívat.

V Evropě se nejčastěji setkáme s (ne)okřídlenými ještěry neskutečných velikostí, kteří jsou nám všem jistě známí z pohádek nebo fantasy filmů a knih. Ti ale mají také své poddruhy, mezi ně patří: Tarasque (neokřídlený, pomalý ještěr, jenž demoluje zemi), Wyverny (ty mají více popisů. Buď jsou to dvoukřídlé bestie pouze s jedním párem nohou, známé například z filmového zpracování Šmaka z Hobita, nebo okřídlený opeřený had. Ty se vyskytují třeba v Zaklínači od Sapkowského) a konečně nejčastějším typem je okřídlený ještěr s oběma páry nohou, jedním párem křídel a ohnivým dechem (tohoto draka najdeme skoro všude, ale nejlépe je dle mého názoru vyobrazen sáze o Vølsunzích).

Čínský drak, neboli Lung se vyskytuje napříč japonskými a čínskými mytologiemi. Jejich vzhled je často složením více prvků reálných zvířat s tělěm hada, šupinami kapra, ocasem velryby, parohy jelena, obličejem velblouda, sokolími drápy, ušima býka, nohami tigra a očima raka, občas mají dokonce hořlavou perlu pod bradou. Tito draci jsou nejčastěji spojováni s vodou. Jsou to bytosti deště, vodopádů, řek, jezer a moří, což by zčásti mohlo vysvětlit jejich hadovitou stavbo těla, jakožto způsob plavání podobný úhořům.

Shen je další drak s původem v Číně. Tito draci jsou měňavci, tedy mění podobu. Jejich pravou formou je hadovitý drak s lesknoucími se zelenými a zlatými šupinami. Neustále se vrtí ve spleti uzlů a oblouků. V této podobě jsou viděni pouze vzácně. Radši se ukazují jako bažanti, korýši, měkkýši nebo dokonce perly, jako ty můžou stovky let odpočívat místo spánku.

Afričtí draci jsou, oproti jejich výše zmíněným soudruhům, méně známí a také se jim moc nepodobají. Většinou jsou popisováni jako obří hadi a záleží na příběhu, zda-li mají nohy. Tito draci se vyskytují v africkém folklóru mnohokrát, to v klanových příbězích, legendách nebo náboženství.

Dalším evropským drakem je Fáfnir z islandské a germánské tradice. Tento tvor ale nebyl vždy šupinatým ještěrem, dle verze příběhu se jednalo o trpaslíka či bytost trpasličího původu. Kvůli chamtivosti a touze po pokladu se proměnil v draka, který střežil prokleté zlato. Až ho zabil hrdina Sigurd, či Siegfried v německém folklóru. Ten se díky dračí krvi naučil rozumět řeči ptáků.

I v křesťanské víře se objevuje drak a to drak svatého Jiří. Příběh vypráví, jak tato nestvůra ohrožovala město Kyréna, požadovala oběti a držela u sebe dceru krále (no prostě klasika). Jiří draka porazil a princeznu osvobodil. Tato legenda se rozšířila z Anglie do různých koutů Evropy, kde začaly vznikat další verze a tak není divu, že se mnoha podobných příběhů objevilo u nás.

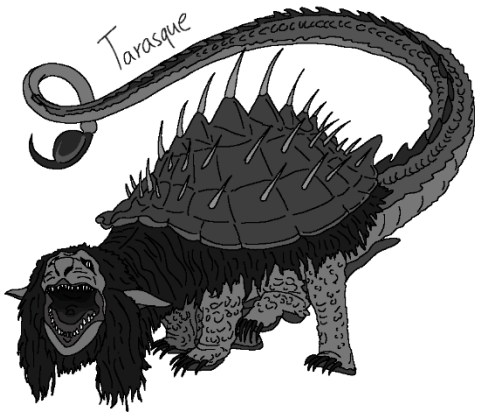
Další drak... no... drak... to je trochu silné slovo pro tento menší paskvil, který vypadá spíše jako nepovedený pokus o baziliška. Zilant je fantastický tvor, který se objevuje v tatarské tradici a v heraldice Kazaně. Jeho podoba kombinuje dračí, hadí a ptačí rysy, ale konkrétní vyobrazení se liší. Jak říkám: parodie na baziliška.

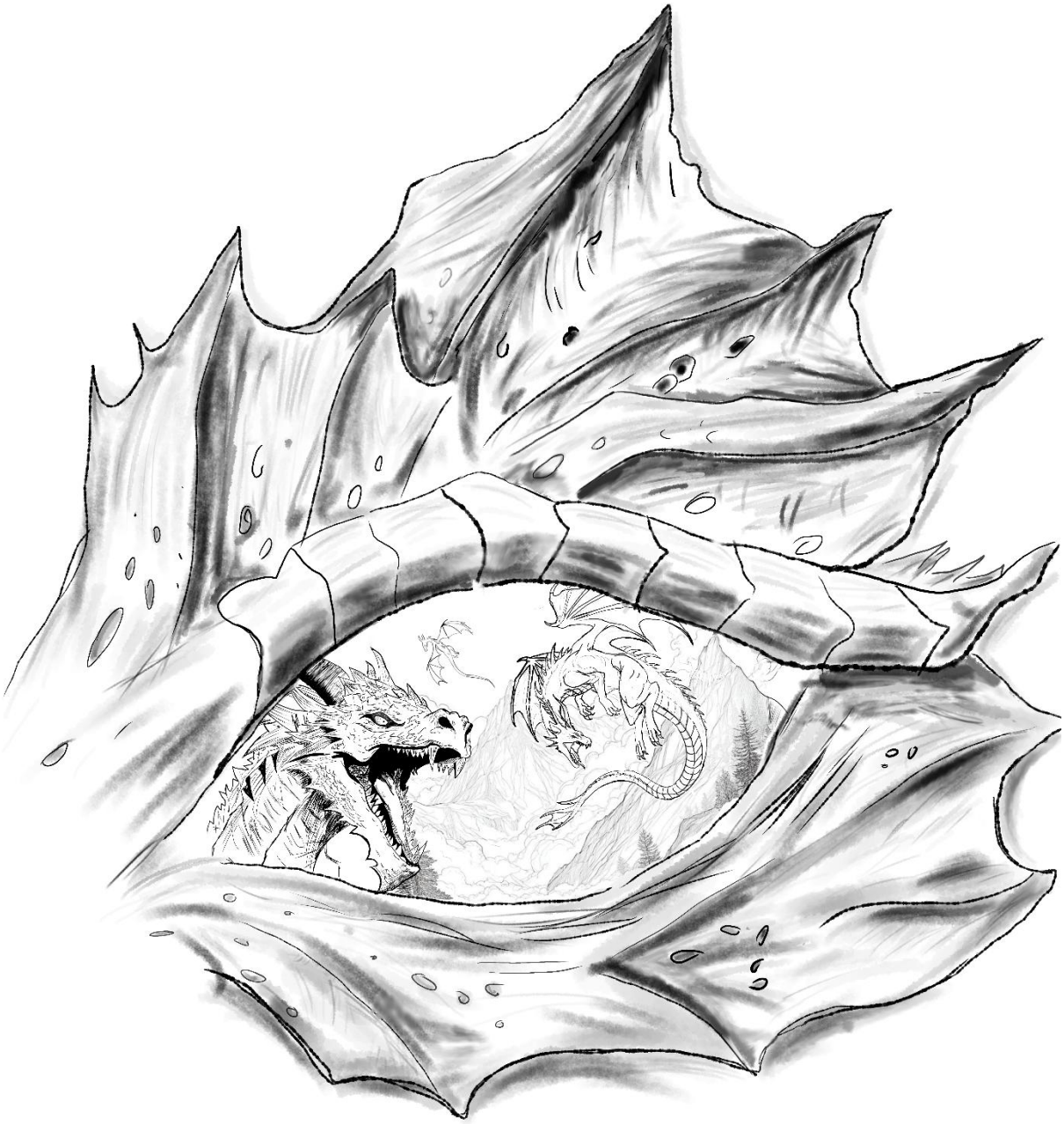
Další místo v našem článku obsadil Zmej Gorynyč jehož jméno zní jako jméno nějakého tajného ruského agenta KGB. Nejedná se ale o kágebák, nýbrž o vícehlavého draka, který je známý z ruských lidových příběhů. Tento drak byl schopný letu a chrlení ohně. Vystupuje jako protivník hrdinů, například bohatýrů.

Nejznámější tvor podobný drakovi ze severské mytologie je Jörmungandr, neboli Midgarský had. Tato obrovská nudle, je dle legend potomek Lokiho a obryně Angrboðy. Měl být tak velký, že obepínal svět lidí a držel se vlastního ocasu. Jeho uhlavním protivníkem byl bůh Thór. S ním se střetne při Ragnaröku v posledním souboji, kde Thór hada zabije, ale sám podlehne po pár kapkách jeho jedu.

To by byl konec našeho nekonečného seznamu. A kdo ví, zda se v těchto příbězích skrývá pouze lidská fantazie nebo zda jejich vznik kdysi inspirovalo něco, čemu ani naši předkové nedokázali porozumět.

grafoman

m-grafoman.cz

www.youtube.com/@Grafogami

Magazín Grafoman, Gymnázium Strakonice, listopad 2026
Šéfredaktorka: Terezie Mayerová
Autoři: Terezie Mayerová, Vanesa Piknerová, Veronika Táborová, Ondřej Augustin, Karolína Čejdíková, Rozárka Zvrškovcová, Edgar Hronek, Barbora Kovářová, Jindřich Šlechta, Johana Čížková
Ilustrace: Julie Hornychová, Markéta Kunclová, Karolína Čejdíková, Ondřej Augustin, Matěj Frydrýsek, Jindřich Šlechta, Nela Bergerová
Korektura: Terezie Mayerová, Barbora Kovářová, Lukáš Cafourek
Sazba: Vanesa Piknerová, Terezie Mayerová, Tomáš Vlastník
Výtisk je zdarma.